

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่

5

กฎหมาย กับความรัก

วิชา มหาคุณ

กฎหมายกับความรัก

กฎหมายกับความรัก

วิชา มหาคุณ

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2557

180.-

วิชา มหาคณ

กฎหมายกับความรัก / วิชา มหาคณ

1. กฎหมาย - ไทย - รวมเรื่อง.

346

ISBN 978-974-03-3199-5

สพจ. 1824

สรณคณาธิการ ผู้สํักคม
www.ChulaPress.com
Knowledge to All

ลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ครั้งที่ 1-4 โดยผู้เขียน

พิมพ์ครั้งที่ 5 จำนวน 1,000 เล่ม พ.ศ. 2557 (พิมพ์ครั้งที่ 1 ของสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย)

การผลิตและการลอกเลียนหนังสือเล่มนี้ไม่ว่ารูปแบบใดทั้งสิ้น

ต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัดจำหน่าย ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

สาขา

ศาลาพระเกี้ยว โทร. 0-2218-7000-3 โทรสาร 0-2255-4441

สยามสแควร์ โทร. 0-2218-9881-2 โทรสาร 0-2254-9495

ม.นเรศวร จ.พิษณุโลก โทร. 0-5526-0162-4 โทรสาร 0-5526-0165

ม.เทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา โทร. 0-4421-6131-4 โทรสาร 0-4421-6135

ม.บูรพา จ.ชลบุรี โทร. 0-3839-4855-9 โทรสาร 0-3839-3239

โรงเรียนนายร้อย จปร. จ.นครนายก โทร. 0-3739-3023 โทรสาร 0-3739-3023

ม.พะเยา จ.พะเยา โทร. 0-5446-6799-800 โทรสาร 0-5446-6798

จัตุรัสจามจุรี (CHAMCHURI SQUARE) ชั้น 4 โทร. 0-2160-5301-2 โทรสาร 0-2160-5304

รัตนธิเบศร์ (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9 โทรสาร 0-2950-5405

Call Center (จัดส่งทั่วประเทศ) โทร. 0-2255-4433 <http://www.chulabook.com>

และเครือข่าย

ร้านค้า, หนังสือเข้าชั้นเรียน ติดต่อแผนกขายส่ง สาขารัตนธิเบศร์ (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9

โทรสาร 0-2950-5405

กองบรรณาธิการ : ทศนีย์ ผิวขำ

พิสูจน์อักษร : พรเพ็ญ รัตนโพธิ์แสงศรี

ออกแบบปกและรูปเล่ม : หจก.ขอบและทำ โทร. 0-2447-2464, 08-1642-0419

พิมพ์ที่ : บริษัทวี.พรินท์ (1991) จำกัด โทร. 0-2451-3010 โทรสาร 0-2451-3014

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ 5

“กฎหมายกับความรัก” เป็นหนังสือรวมข้อเขียนที่เกี่ยวกับกฎหมายซึ่งเยาวชนและสตรีรวมทั้งบุรุษควรทราบ โดยเขียนให้อ่านง่าย แทรกความบันเทิงและอารมณ์ขันระหว่างบรรทัด เพื่อมิให้หนักเกินไปสำหรับผู้ที่ไม่รู้กฎหมาย เมื่ออ่านแล้วสามารถเข้าใจได้ทันที อันเป็นสไตร์การเขียนที่ผู้เขียนได้นำมาใช้ในการบอกเล่าถึงเรื่องราวของกฎหมายตลอดมา

การพิมพ์เป็นรูปเล่มทั้ง 4 ครั้งที่ผ่านมาได้หมดไปอย่างรวดเร็ว และยังมีผู้ถามหาอยู่เสมอ ผู้เขียนจึงมอบให้สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดพิมพ์เป็นครั้งที่ 5 โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง

หวังว่าท่านผู้อ่านคงได้รับความรู้และความรื่นรมย์ตามสมควร จากงานเขียนของผู้เขียนเล่มนี้

วิชา มหาคุณ
กุมภาพันธ์ 2557

สารบัญ

กฎหมายกับความรัก	1
ชื่อเสียงเรียงนามสำคัญไฉน	9
คนเกิด คนตาย ลูกตายในท้อง	17
หย่า	23
ปัญหารักร้าย	37
พินัยกรรม	43
พ่อนอกกฎหมาย	51
รับเด็กเป็นบุตร	57
5 สาวกับ 4 หนุ่ม	65
ครูชาหนูเหงา	73
เพื่อเธอที่รัก	79
ตุ๋นคนบ้าห่วย	85
แต่คุณครูด้วยเรือนจำ	93
ถึงกลับใจก็ไม่พ้นผิด	101
จูบฉนั้นแล้วจลงลิ้นขาด	109
แม่เลือกตายได้	115
จดทะเบียนโสเภณี-เมื่อรัฐจะค้าผู้หญิง	121
การใช้แรงงานหญิงและเด็ก	129
ที่ว่าคัน คันนั้นประการใด	135
จับ ?	141
ภัยในเครื่องบิน	147
เขาหาว่าผมบ้า	153

ผู้ใหญ่ฮาร์ดแต่่าชาดรัก	159
มารู้เรื่องคอนโดมิเนียมกันเถอะ	167
เซ็คเต้ง	175
ไปเป็นพยานศาลกันเถอะ	183
ปัญหาเด็กและเยาวชน	191
โศกนาฏกรรมของสัตว์เมือง	195
แม่ไม่รักหนู	201
ใครผิด ?	207
ผมมีปมด้อย	213
แสงดาว	219

กฎหมายกับความรัก

เรามักจะพูดถึงกฎหมายในแง่ของอำนาจและการบังคับใช้จนทำให้ดูประหนึ่งว่า ในวงล้อมของกฎหมายเต็มไปด้วยความเข้มงวดและบีบรัดผู้คน

ทำไมเราไม่มองกฎหมายในแง่ของความรักบ้าง ความรักที่ก่อให้เกิดสันติสุข ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจที่รักจรรโลงสังคมแห่งมนุษยชาติให้ยั่งยืนตราบชั่วกาลปาวสาน

ถ้ามองกฎหมายด้วยสายตาของพวกที่มองโลกในแง่ร้าย (Pessimist) กฎหมายดูออกจะแข็งกระด้าง บังคับและเคี่ยวกรำมนุษย์ไม่รู้จักหยุดรู้จักหย่อน

จึงใคร่เสนอให้ท่านมองกฎหมายด้วยสายตาของพวกที่มองโลกในแง่ดี (Optimist) ดูบ้าง

ท่านจะมองโลกในแง่ดีได้ ก็ต่อเมื่อท่านเกิดความรัก ซึ่งมีใช้ความรักฉันคู่สาว

แต่เป็นความรักในมวลมนุษย์ ไม่ว่าจะยากดีมีจน มีเพศ มีผิว มีเผ่าพันธุ์ใดก็ตาม

ความรักชนิดนี้แทรกอยู่ในทุกอณูของโลก ก้อนหินทุกก้อน หยดน้ำทุกหยด และแผ่นดินทุกตารางนิ้ว

ความรักเช่นว่านี้ ก่อให้เกิดความสงบ ก่อให้เกิดสันติสุข ไม่มีการเบียดเบียนซึ่งกันและกัน ไม่มีการฉ้อโกงกัน ไม่มีการทำร้ายและ ช่มเหรงรังแกกัน

กฎหมายก็ก่อกำเนิดขึ้นมาด้วยความมุ่งหมายอันเดียวกัน คือ มุ่งที่จะให้เกิดความสงบ เกิดความสันติสุขในสังคม มุ่งที่จะมิให้มนุษย์ ทั้งหลายเบียดเบียนซึ่งกันและกัน

กฎหมายจึงมีความสัมพันธ์กับความรักอย่างชนิดที่แยกกันไม่ออก โลกในยุคดึกดำบรรพ์เป็นโลกที่เต็มไปด้วยความมืดมน โหดเหี้ยม และทารุณ

มนุษย์ตกอยู่ในความหวาดกลัว แย่งชิง และทำลายล้างซึ่งกัน และกัน

จวบจนกระทั่งมนุษย์สามารถรวมตัวกันเป็นหมู่เหล่าก่อตั้งสังคม หรือชุมชนขึ้น

จึงเกิดมีระเบียบข้อบังคับของสังคมหรือชุมชน เพื่อให้สังคม เกิดความสงบเรียบร้อย ไม่ขัดแย้งกัน

หากมีความขัดแย้งกันระหว่างสมาชิกในชุมชน ผู้เป็นใหญ่ใน ชุมชนนั้นก็จะช่วยไกล่เกลี่ย หรือวินิจฉัย ชี้ขาดข้อพิพาท เพื่อให้ความ ขัดแย้งนั้นหมดสิ้นไป

ระเบียบและคำชี้ขาดเช่นว่านี้แหละ ที่ต่อมาได้พัฒนาขึ้นกลายเป็นกฎหมายที่เรารู้จักกันในทุกวันนี้

ส่วนผู้ซื้อข้อพิพาทก็ได้พัฒนามาเป็นระบบการศาลที่เรารู้จักกันปัจจุบันนั่นเอง

แสดงให้เห็นว่ากฎหมายมีบทบาทอันสำคัญในการระงับข้อพิพาทหรือข้อโต้เถียงกันระหว่างสมาชิกในชุมชน

เมื่อข้อพิพาทหรือข้อขัดแย้งในชุมชนหมดไป ความรักระหว่างสมาชิกในชุมชนก็กลับมา สันติสุขและความสงบเรียบร้อยก็ยังคงอยู่ในชุมชน

อย่างนี้จะเรียกว่า กฎหมายมีบทบาทสำคัญในการสร้างความรักให้เกิดขึ้นในสังคมก็เห็นจะไม่ผิดใช่ไหมครับ

เพราะความขัดแย้ง การโต้เถียงกัน นำมาซึ่งความโกรธ ความเกลียดชัง และความผูกพยาบาทจองเวร

แต่สิ่งเหล่านี้แก้ไขได้ด้วยวิถีทางแห่งสันติ คือวิถีทางแห่งกฎหมาย มิใช่วิถีทางแห่งกฎหมายหรือความรุนแรง

มนุษย์เป็นสัตว์ที่ประเสริฐ สามารถแก้ไขความรุนแรงได้ด้วยสันติวิธี

ยอมอยู่ในระเบียบข้อบังคับ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าทำให้ตนเองต้องละเลิกความประพฤติประเภที่ใช้อารมณ์เอาแต่ใจตัว

มนุษย์รู้ว่า ความประพฤติใช้อารมณ์และเอาแต่ใจตัวนั้นนำมาซึ่งความแตกแยกและทำลายสันติสุขในสังคม

ก่อให้เกิดความผิดต่าง ๆ เช่น การฆ่า การทำร้ายร่างกาย การลักขโมย การเหยียดหยามดูหมิ่น ฉ้อโกง ยักยอก การประพฤติดินกาม

แม้แต่พี่น้องคลานตามกันมาก็สามารถที่จะฆ่าฟันกันได้ เมื่ออารมณ์และความเห็นแก่ตัวเข้าครอบงำ เช่น การแย่งชิงทรัพย์สิน

มรดก ฆ่าฟันกันทั้งตระกูลก็มีให้เห็นกันอยู่บ่อย ๆ

ยิ่งมีอบายมุขเข้ามาเกี่ยวข้องก็ทำให้นุชยหลงใหลลืမ်ตัว ขาดสติ ใช้อารมณ์และความหยาบช้ากระทำการต่าง ๆ นานาที่เป็นอันตรายต่อสังคมและต่อมนุษยด้วยกันเอง

มนุษยจึงต้องสร้างกรอบให้กับตัวเอง จะได้ไม่ออกนอกกลุ่มนอกทาง สร้างมาตรฐานความประพฤติและความดีงามเอาไว้เพื่อให้เป็นแนวทางประพฤติ จะได้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นปกติสุข

นี่คือต้นกำเนิดของกฎหมายซึ่งเป็นระเบียบข้อบังคับของสังคม เป็นวิธีอันชาญฉลาดและมหัศจรรย์ของมนุษยที่ทำให้สังคมยืนยงมาตราบนานเท่านาน

ที่มหัศจรรย์ยิ่งไปกว่านั้นก็คือ มนุษย์สร้างตัวบทกฎหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม ก็ต้องอยู่ภายใต้กำหนดกฎเกณฑ์ที่ตนเป็นผู้สร้างขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน

เรียกได้ว่ามนุษยทุกคนเท่าเทียมกันภายใต้กฎหมายอย่างเดียวกัน ความศรัทธาในความรักก่อให้เกิดความเคารพนับถือในตัวบทกฎหมาย

ความเคารพนับถือตัวบทกฎหมายก่อให้เกิดความสงบสุขในสังคม สังคมที่สงบสุขคือสังคมที่อบอุ่นไปด้วยความรักซึ่งกันและกัน ปราศจากการเบียดเบียน พยาบาทจองเวร และทำร้ายรังแกกัน

การลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ความประพฤติของสังคม เป็นไปเพื่ออบรมสั่งสอนให้เขากลับตนเป็นพลเมืองดี มิใช่เป็นไปด้วยความเคียดแค้น มุ่งที่จะตอบแทนแก้แค้นผู้กระทำความผิดซึ่งมีแต่จะก่อศัตรูไม่รู้จบ

วิธีการลงโทษสมัยใหม่จึงมุ่งที่จะแก้ไขเยียวยาบุคคลให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เป็นปกติสุข มิใช่ตราหน้าว่าเขาเป็นคนชั่วร้าย ไม่มี

ทางแก้ไขเยียวยาได้

แต่แน่ละ ถ้าไม่สามารถแก้ไขเยียวยาได้จริง ๆ ก็จำเป็นต้องใช้วิธีการสุดท้าย คือตัดออกจากสังคม ถือว่าเป็นบุคคลไม่พึงปรารถนา

ตัวอย่างของกฎหมายที่อบวลไปด้วยความรัก ความศรัทธาในมนุษยชาติก็คือ กฎหมายที่เกี่ยวกับเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว

เจตนารมณ์ของการจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัว มุ่งที่จะคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็ก เยาวชน และครอบครัว กับเพื่อให้มีวิธีการสำหรับใช้แก่เด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม โดยมุ่งเน้นที่การแก้ไขปัญหาครอบครัวเป็นสำคัญ

ในคดีอาญานั้น ศาลเยาวชนและครอบครัวจะพิจารณาคดีอาญาที่เด็กและเยาวชนอายุกว่า 7 ปี และไม่ถึง 18 ปีบริบูรณ์กระทำความผิดโดยกฎหมายบังคับให้ศาล หรือผู้พิพากษา หรือเจ้าหน้าที่ทุกคน คำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของเด็กที่จะให้การอบรมแก้ไขยิ่งกว่าการลงโทษ

นอกจากเรื่องสวัสดิภาพของเด็ก เยาวชน และครอบครัวแล้ว ศาลจะต้องพยายามหาวิธีการสำหรับใช้แก่เด็กและเยาวชนให้เหมาะสม ด้วยความรักและความเข้าใจในตัวเด็กและเยาวชนผู้หลงผิด กล่าวคือ

ประการแรก มุ่งที่จะคุ้มครองความปลอดภัยของสังคม

ประการที่ 2 มุ่งที่จะแก้ไขเด็กและเยาวชนที่หลงผิดเป็นรายบุคคล

เหตุที่ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของสังคมก็เพื่อให้สังคมอยู่เย็นเป็นสุข ถ้าเราแก้ไขเด็กและเยาวชนที่หลงผิดให้กลับตนเป็นพลเมืองดีไม่ได้ เขาก็จะกลายเป็นมະเร็งร้ายของสังคม ทำให้สังคมไม่มีความปลอดภัย แต่ถ้าสามารถแก้ไขให้เด็กและเยาวชนที่หลงผิดให้สามารถ

กลับไปอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นปกติสุข สังคมก็มีความปลอดภัย มีสันติสุข

ฉะนั้น การแก้ไขเยียวเด็กและเยาวชนที่หลงผิด ศาลจึงต้องคำนึงถึงสังคมเป็นอันดับแรกว่า สังคมจะได้รับความปลอดภัยและจะมีความสุขหรือไม่

ขณะเดียวกันศาลก็ต้องคำนึงถึงเด็กเป็นรายบุคคลด้วยว่า จะแก้ไขเด็กและเยาวชนที่หลงผิดให้ได้รับสิ่งที่ดีขึ้น หรือจะพัฒนาให้ดีขึ้นได้อย่างไร

เปรียบก็เหมือนกับน้ำเน่าหรือน้ำเสียมาใส่ในแก้วน้ำสะอาด
น้ำสะอาดในแก้วนั้นจะกลายเป็นน้ำสกปรกที่ดื่มไม่ได้ในทันทีทันใด

เช่นเดียวกับการที่ปล่อยเด็กและเยาวชนที่หลงผิดโดยมิได้แก้ไขให้ดีขึ้น ให้เข้าไปอยู่ร่วมในสังคมที่มีความสงบเรียบร้อย เขาก็จะเข้าไปทำลายสังคมนั้น หรือทำให้สังคมนั้นไม่มีความปลอดภัย

แต่ถ้าเราแก้ไขเด็กและเยาวชนที่หลงผิดนั้นให้กลับตนเป็นพลเมืองดีได้

ก็เหมือนกับการทำน้ำเสียให้เป็นน้ำสะอาด เมื่อน้ำสะอาดแล้วก็สามารถนำไปใส่ในแก้วน้ำสะอาด ปะปนกับน้ำสะอาดในแก้วนั้น และสามารถใช้ดื่มได้โดยไม่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดความตะขิดตะขวงใจ

ในส่วนที่เกี่ยวกับคดีครอบครัวนั้น ศาลเยาวชนและครอบครัวมีอำนาจพิจารณาคดีครอบครัว เช่น คดีหย่า คดีฟ้องขอให้รับรองบุตร คดีฟ้องขอเพิกถอนอำนาจปกครองบุตร คดีรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ซึ่งศาลจะใช้การไกล่เกลี่ยเป็นหลัก โดยศาลอาจไกล่เกลี่ยเองหรือตั้งคณะผู้ไกล่เกลี่ยก็ได้ การดำเนินคดีต้องคิดถึงสวัสดิภาพของบุตรผู้เยาว์

และครอบครัวเป็นสำคัญ

งานของศาลเยาวชนและครอบครัวจึงเป็นงานที่ต้องอาศัยความรัก ความเมตตา และความเข้าใจในตัวเด็กและเยาวชนที่หลงผิด รวมทั้งครอบครัวที่มีปัญหาเป็นอย่างสูงยิ่ง

เป็นงานที่จะใช้ระบียบข้อบังคับแต่เพียงอย่างเดียวหาได้ไม่

แต่จะต้องใช้ความยืดหยุ่น การดำเนินการอย่างไม่เป็นทางการ ประกอบกับมนุษยธรรมและกุศลจิตเป็นส่วนประกอบอันสำคัญ

จะต้องเข้าใจในเบื้องต้นว่า มนุษย์ปุถุชนย่อมมีความผิดพลาด ยิ่งเป็นผู้อ่อนด้อยด้วยสติปัญญาและวัยก็ยิ่งผิดพลาดมาก บาปเคราะห์ที่เด็กและเยาวชนก่อขึ้น ส่วนมากผู้ใหญ่เป็นผู้สร้างรอยบาปไว้ให้ และผลร้ายตกแก่เด็กและเยาวชน

เช่น พ่อแม่มีลูกโดยไม่ตั้งใจให้เกิด เมื่อเกิดมาแล้วก็ไม่รับผิดชอบ ไม่ให้การเลี้ยงดู

พ่อแม่มีฐานะยากจน ไม่สามารถให้การเลี้ยงดูลูกได้

พ่อแม่มีโทษจริต มีโมหจริต ทะเลาะเบาะแว้งกัน แยกจากกัน ทั้งลูกไว้ให้เผชิญชะตากรรม ฯลฯ

เหล่านี้เป็นตัวอย่างเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ผู้ใหญ่สร้างชะตากรรมให้เกิดแก่เด็ก ทำให้เด็กมีชีวิตอยู่ด้วยความมืดมน มีจิตใจพิการขาดวิน

พิการทางกาย ยังดีกว่าพิการทางใจ และกันดารความรัก เพลงเพราะ ๆ ของคุณสุเทพ วงศ์กำแหง ก็เคยร้องเอาไว้

เมื่อครอบครัวมีปัญหาทำให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้หลงผิดไป เพราะเป็นโรคขาดรักและพิการทางจิตใจ

สังคมก็ต้องเยียวยาด้วยการให้ความรัก ความเมตตา และความ

เข้าใจกับเขาเหล่านั้น

นี่คือการใช้กฎหมายควบคู่ไปกับความรัก ซึ่งศาลเยาวชนและ
ครอบครัวใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ♡

ชื่อเสียงเรียงนามสำคัญไฉน

มนุษย์เราที่อยู่ร่วมกันในสังคม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะมีชื่อเสียง เอาไว้เรียกขานให้รู้ว่าใครเป็นใคร ไม่ว่าจะเป็นชื่อที่ไพเราะเพราะพริ้ง หรือไม่ก็ตาม แต่ก่อนก็คงจะเรียกกันตามลักษณะ รูปพรรณสัณฐาน ของตัว เช่น อ้วน ผอม เตี้ย โย่ง โค่ง หรือไม่ก็เรียกตามลำดับที่เกิด เช่น ใหญ่ โต รอง น้อย เล็ก หรือเรียกตามชื่อของสัตว์ เช่น หมา หมู แมว เสือ สิงห์ สารพัดที่จะเรียก

แรก ๆ ยังมีพลเมืองไม่มากนัก การเรียกขานว่าใครเป็นใครก็คง สะดวกและพอรู้ตัวกันไม่ยาก พอคนมากเข้ามีหลายครอบครัวก็ชักจะ ยุ่ง เช่น น้อยมีหลายบ้าน จะทำอย่างไร ก็ต้องบอกชื่อพ่อหรือแม่เข้าไป ด้วย เช่น น้อยลูกตามี น้อยลูกยายสี่ อะไรทำนองนี้ มาถึงสมัยพระบาท สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 แห่งราชวงศ์จักรีนี้เอง ที่พระองค์ทรงกำหนดให้คนไทยมีนามสกุล พุดง่าย ๆ ก็คือมีชื่อของ ครอบครัวเสีย จะได้รู้ว่าโคตรวงศ์เป็นใครมาจากไหน สะดวกแก่การที่

จะรู้ว่าใครเป็นใคร ไม่ต้องเรียกชื่อพ่อชื่อแม่ควบชื่อตัวอีกต่อไป วิธีขนานนามสกุลนี้เป็นของทางตะวันตก ซึ่งเขาทำกันมานานแล้วและเป็นของดี เราเอาอย่างเขาก็ไม่เสียหายอะไร ดังนั้น เราจึงมีกฎหมายเกี่ยวกับนามสกุลเป็นฉบับแรก ชื่อพระราชบัญญัติขนานนามสกุลพระพุทธศักราช 2456 กฎหมายก็อย่างว่าแหละครับใช้มานาน ๆ ก็ล้าสมัย จึงต้องมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง แก้ไข ปรับกันไป ในที่สุดเมื่อ พ.ศ. 2505 เราจึงได้มีกฎหมายเกี่ยวกับชื่อและนามสกุลฉบับนี้ใช้อยู่จนกระทั่งทุกวันนี้ เรียกว่า พระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. 2505 ที่จะเล่าสู่กันฟังต่อไปนี่ไงละครับ

ชื่อตามกฎหมาย

ตามกฎหมายฉบับนี้กำหนดชื่อไว้ 3 อย่าง คือ ชื่อตัว ชื่อรอง และชื่อสกุล

ชื่อตัว ก็คือ ชื่อประจำตัว เช่น นางสาวศุภวารดิธิ นายบรรลัษณ์กุลป์ นางสาววิไลศมาหรา

ชื่อรอง เป็นชื่อประกอบถัดจากชื่อตัว ส่วนมากคนไทยเรามักจะไม่มีชื่อรอง ถ้าจะมีก็เป็นชื่อเล่น คือชื่อที่เรียกกันเล่น ๆ เช่น นางสาวศุภวารดิธิ มีชื่อเรียกกันเล่น ๆ ว่า “ใหม่” หรือ นายบรรลัษณ์กุลป์ มีชื่อเล่นว่า “ไฟ” ซึ่งจะอนุโลมเป็นชื่อรองก็ไม่ได้ เพราะชื่อรองมีฐานะเป็นชื่ออย่างทางการที่เรียกกันจริง ๆ จัง ๆ ไม่ใช่เรียกกันเล่น ๆ ซึ่งก็อาจมีได้เหมือนกันในบางราย เช่น นางสาวศุภวารดิธิ อาจมีชื่อรองว่า “โสภาคย์” ก็ย่อมได้เหมือนกัน คุณพ่อคุณแม่ทั้งหลายจะลองตั้งกันดูก็ไม่ผิดกติกาอันใด

ชื่อสกุล เป็นชื่อประจำวงศ์สกุลหรือโคตรเหง้าเหล่ากอโดยทั่วไป

เราใช้คำว่า “นามสกุล” แต่จะให้ถูกต้องตามกฎหมายแล้วต้องใช้คำว่า “ชื่อสกุล” จึงจะถูกแบบ เช่น นางสาวศุภวารดิติ มีชื่อสกุลว่า “นวกเบิกสกุล” หรือนายอัฒณา มีชื่อสกุลว่า “เชิงสกุลวงศ์”

กฎหมายบอกว่าคนมีสัญชาติไทยต้องมีชื่อตัวและชื่อสกุล ส่วนชื่อรองจะมีหรือไม่ก็ได้

ชื่อตัว หรือชื่อรอง จะต้องไม่ตั้งพ้อง หรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธย พระนามของพระราชินี หรือราชทินนาม และต้องไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย

ราชทินนาม ก็คือ บรรดาศักดิ์ที่พระมหากษัตริย์พระราชทานแก่ข้าราชการที่รับราชการสนองพระเดชพระคุณ เช่น เป็นขุน หลวง พระ พระยา เจ้าพระยา สมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งกฎหมายอนุญาตให้เอาราชทินนามตามบรรดาศักดิ์นั้นมาตั้งเป็นชื่อตัว หรือชื่อรอง หรือชื่อสกุลก็ย่อมได้ เช่น หลวงพิบูลสงคราม ก็ใช้ราชทินนามเป็นชื่อสกุลว่า “แปลก พิบูลสงคราม” ส่วนที่เอาราชทินนามมาเป็นชื่อนั้นยังไม่เคยพบ เลยไม่สามารถเอามาเป็นตัวอย่างได้

สำหรับชื่อสกุลนั้นกฎหมายได้กำหนดกฎเกณฑ์ไว้หลายอย่างคือ

1. ต้องไม่พ้อง หรือมุ่งหมายให้คล้ายกับพระปรมาภิไธยหรือพระนามของพระราชินี
2. ไม่พ้อง หรือมุ่งหมายให้คล้ายกับราชทินนาม เว้นแต่ราชทินนามของผู้บุพการีหรือของผู้สืบสันดาน
3. ไม่ซ้ำกับชื่อสกุลที่ได้รับพระราชทานจากพระมหากษัตริย์ หรือชื่อสกุลที่ได้จดทะเบียนไว้แล้ว
4. ไม่มีคำหรือความหมายหยาบคาย